

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De beneficiis reddendis. ca. 25.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

gente, si non acceperis, contemni se putabit, & qui prodesse volebat, mutato animo offendet. Ab hoc genushominibus non est liberum nolle accipere. Nec tamen illi quicquam pro eo debeo, quod inuitus accipio, reddam si repetet, non ut benefactori, sed tanquam creditori. Et si reddidero, gaudebo me ab illius beneuolentia esse solutum, qui dignus est odio. Alia quoque causa est accipiendi beneficii etiam ab impiis, cum videlicet eo accipitur pro datur facultas benefaciendi bonis ac iustis. Sic Ioseph accepit a Pharaone, sic Daniel a Nabuchodonosoro, non hoc quidem, ut ipsis gratiam deberent, sed ut suis prodesent.

De beneficijs reddendis.

Cap. XXV.

Porro in referenda gratia tales nos praestemus, quales esse decuit in beneficio accipiendo. Cui refertur, sentiat quam libenter, quam iucunde sibi referatur; ut laetus sit, se quoque prudenter egisse, quod in homine tam grato suum collocarit beneficium. Nilominus soluta etiam gratia, nos ei debere fateamur quia dignos nos suo beneficio iudicauit, quia prior ad amicitiam venit, ut merito redametur, qui coeperit amare. Interim si grati esse volumus, nunquam patiamur excidi memoriam collatorum in nos beneficiorum. Ingratus est, qui non reddit. Audeo dicere, non minus ingratus est qui non meminit: quoniam ne tunc quidem gratus fuit cum acciperet. Quod enim libenti animo accipimus, id non facile obliuiscimur. Illa vero facillime obliterari solent, quae minimi aestimant. Qui ergo oblitus est, is profecto testatur, se pro vili habuisse quicquid accepit. Reserrem, inquis, si accepti memor fuisse, imo memor accipiti fuisses, si referre gratiam cogitasses. Ipsa obliuio te ingratitude accusat, qua te defendere ab ingratitude conaris. Quae autem res est, quae praecipue faciat ingratos? Alios certe superbia, alios auaritia. Illi dignos se beneficio existimant, & dedisse putant cum acceperint: hi vero accepisse se dissimulant, ne reddant, & quanto

De charitate Liber V. 391

cupidius acceperūt, t̄aro in reddendo lentiores existūt, nihilq; se fecisse lucri arbitrantur si paria reddiderint, quasi vero gratum esse non virtus sit, sed vitium. Quod enim turpe est, id vtile putant; & quod honestum est, hoc sibi incommodo esse existimant. Ideoq; alterum respiciunt, alterum affectant, & ingratitude pro qua sibi vtuntur. Duo autem ista, arrogantia videlicet & cupiditas, cū oib; vitāda sint, tū iis maxie, q; vel bñfici vel grati esse cupiūt. Nō referre gr̄am cū possis, turpissimū est, cum nō possis, velle tantum retulisse est. Ceter; illi qui non reddere, lucrari esse existimant, multum qdem falluntur. Quis enim in eum iterum beneficus erit, cuius ingratitude semel fuerit expertus? Itaq; rarius accipiet, qui in reddendo negligentem se pr̄stabit. Illi vero qui capeffendis virtutibus operam impendūt, non rerum emolumenta sequuntur, sed morum: eis incumbunt officijs, eorum cura studioq; distringuntur, in quibus versantes, non diuitijs, quæ improbis etiam communes sunt, sed quod longe beatius est, vitæ sanctimonia proficiunt. Quinimmo contemptis calcatisq; opibus, ad solam virtutem confugiunt. neq; hanc se consequi posse sciunt, nisi illas abiecerint. Et cum nihil pretiosius virtute sit, quis negauerit eos multum lucrifacere, qui in dando reddendoq; beneficio & liberales in primis & grati esse student? Hæc enim ea res est, quæ amicos comparat, quæ inimicos placat, quæ deum propitiat, quæ immortalitatem mortalibus donat, & de terra sublato, cælo inserit sedibusq; sanctorum, vt semper beati sint, qui vt charitatem seruarent, semper munifici liberalesq; fuerunt. Is autem qui in beneficijs compensandis dati accepti rationes dispungit, nec liberalis profecto, nec gratus est, sed cupiditati seruiens negotiator, & terrenis tantum ac perituris inhians bonis, non ad cælestia animum intendens & æterna. Virtute autem contentus esse debet, & non suum, sed alienum respicere commodum, tam ille qui confert beneficium, quam qui gratiam refert, atq; vterq; ita se gerere, vt deo magis placeat quam hominibus. Quos hominibus placere

magis delectat, ab hominibus captant gloriam, & a deo non accipiunt mercedem, debitaque virtuti præmia amittunt, dum quicquid recte laudabiliterque egerint, vanitati tradunt, & non in eum finem, in quem debent dirigunt.

Vtrum debemus pro beneficio cui
successit iniuria. Cap. XXVI.

Quid, inquit aliquis, si post beneficium acceptum affectus sim iniuria, debeo ne aliquid pro beneficio? Non videtur mereri gratiæ relationem, qui beneficium suum consequenti corruptit offensam. Itaque non eris ingratus, si ei beneficium non reddideris, qui quantum intulerat boni, tantum postea mali irrogavit. Intuendum igitur minor ne an maior sit iniuria quam beneficium. Minoris enim iniuriæ obliuisci debes, & memor esse beneficii. Cum vero maior vel par fuerit offensa, obligatione beneficii absolutus est, neque gratiam debes illi, quæ gratiæ meritum lædendo amisit. Iniuriam tamen omnem, quæcumque fuerit, remittere debemus, nec vindictam appetere, pro eo quod ait: Dimittite, & dimittet vobis. Sed si condonata est iniuria, inges, cur non manet beneficium? Iniuriam remitte, ne deum offendas: beneficium reddere supercede, si ita tibi expedire videbitur, ne homini qui non meretur gratiam referas. Alioquin qui sine causa ingrati sunt, quibus nulla lege puniantur, deum tamen habent ultorem. Agar ancilla beneficii immemor quod acceperat, dominam suam, pro affectu: ob hoc electa cum puero quem genuerat, famem simitque pertulit pro culpa. Absolon patrem, cui charissimus erat, a quo fraternæ cædis veniam acceperat, regno pellere moliebat, sed tantæ ingratitude scelus merita nece persoluit, relictis confossus inimicorum. Nabalis in Davidem ingratitude, de summis diuitiis ad summam ipsam redegit paupertatem, nisi vxor eius Abigail multis oblati muneribus pro illo satisfacisset. Scias igitur deo atque hominibus pariter iniuriam eum qui ingratus est, tantoque magis si pro bono malum reddit. Tunc enim non solum ingratus est, sed etiam iniurius.

Libri V. finis.

Agar.
Gen. 16.

Absolon.
2. Reg. 18.
Nabal.
1. Reg. 25.